

General | Pau Masó | Actualitzat el 20/09/2022 a les 08:00

Parlem amb una mestra que comença i una que es jubila: com és treballar a l'escola?

Carla Pozo i Rosa Vilanova conversen sobre la professió, parlen d'il·lusió i motivació però coincideixen que no se senten prou valorades

[inicicentrareport]Tot té inicis i finals. I la manera de veure, per exemple, la vida en el seu inici i final és molt diferent. En un moment en què, precisament, la vida torna a la seva plenitud a les escoles i instituts, a **NacióDigital** hem volgut contraposar els punts de vista que una persona pot tenir quan s'hi posa i quan acaba.

[nointext]

Parlem amb dues persones que comencen i finalitzen la seva vida laboral i la seva trajectòria en el món de l'educació. **Rosa Vilanova** és d'Olot, té 59 anys i aquest serà el seu últim curs a l'institut Montsacopa d'Olot després de més de trenta anys com a professora de llengua. **Carla Pozo** també és olotina, té 24 anys i el juny passat va acabar la doble titulació d'Educació Infantil i Primària. Diu que és una sort (i ho és) que ja hagi trobat feina a l'escola Rocaprevera de Torelló poques setmanes després de sortir de la universitat.

[intext1]

Una comença i l'altra acaba, i els seus punts de vista es connecten en **una entrevista on les dues educadores reflexionen sobre l'educació**, sobre com hauria de ser i on comença i on acaba una professió essencial que és testimoni del pas de les generacions.

[GotaVerdaPle] Per què ha decidit jubilar-se, Rosa?

R: La motivació no l'he perduda, però m'adono que hi ha distància cultural amb els alumnes, pel que fa als seus referents, les seves músiques o els seus valors. Soc de l'època de Verdaguer i Ramon Llull. Trobo que m'allunyo d'ells, no conec les seves cançons i el seu món a les xarxes. Necessiten carn jove.

[intext2]

[GotaVerdaPle] Per què ha decidit començar, Carla?

C: Tinc la sort de poder formar part del món laboral i ja puc dir que soc mestra. Per mi és una sort perquè tenia moltíssimes ganes d'estar a una escola. Quan fas la carrera tens l'oportunitat de fer pràctiques i a la universitat aprens molta teoria, però quan més he après és quan he anat de pràctiques. Crec que tot el que tinc com a mestra m'ha sortit més durant les pràctiques que no pas durant la universitat. Tenia ganes d'apartar l'ordinador i anar a l'aula. Per mi és una sort poder entrar a una escola.

[GotaVerdaPle] Com encaren el seu últim i primer curs, respectivament?

R: L'encaro com tots: amb motivació i ganes de motivar els altres. Però també hi ha el pensament de saber que aquest serà l'últim curs que faré. Tinc la il·lusió, però també el sentiment de pèrdua.

C: Tinc molta il·lusió i estic molt motivada. Començo i tinc moltes ganes d'aprendre. Soc la més jove de l'escola. Ho afronto amb moltes ganes i considero que el fet d'haver acabat fa tan poc em pot ajudar a tenir-ho tot molt fresc. Intentaré aportar el màxim i, sobretot, oferir aquesta innovació que necessiten les escoles.

[noticiadiari]2/239297[/noticiadiari]

[GotaVerdaPle] Per què van decidir ser professores?

R: Perquè estimo la llengua i la literatura. Per mi, aquesta va ser la motivació. Estic parlant dels anys vuitanta. Ensenyar a escriure bé i a conèixer la nostra llengua m'apassionava.

C: Ho tenia molt clar. Sempre he volgut ser mestra. M'hi va fer molt el fet que la meua mare treballés a una llar d'infants. Això ho vaig viure de molt petita, ja que a vegades em quedava a la llar d'infants de la meua mare, veia els alumnes entrar a l'aula i m'hi quedava. Quan em vaig fer més gran vaig poder treballar al món del lleure i vaig veure que hi estava còmode, relacionant-me també amb un equip de monitors. Des de petita, però, els meus pares ja m'explicaven que imitava les meves professores i feia classes a casa a peluixos.

[GotaVerdaPle] Com definirien la seva professió?

R: Els professors d'institut som professionals de l'adolescència. Educar és ajudar a créixer. L'assignatura és el context que has escollit per, a partir d'aquí, educar els joves. No és fàcil. No saps mai el rol que has de fer: si has de ser més dur o més flexible, si dones la comprensió adequada, etc. A més a darrere també hi ha els pares que, avui en dia, estan molt espantats

perquè el món espanta. Hi ha molt de desconcert i això crea una inseguretat que es converteix en una sobreprotecció. El jove està sobreprotegit en molts casos i en molts altres està desatès. Avui en dia, el repte d'educar és d'una complexitat tremenda perquè hi ha molta varietat de dificultats en moltes famílies. Hi ha pares que no saben ser pares. Has de tenir molts recursos emocionals que moltes famílies no tenen. Llavors, és bo poder ajudar els joves quan passen per la vida del professor. Tot i que ara, per la meua edat, em trobo que puc fer més feina amb els pares.

Rosa Vilanova: "Els professors d'institut som professionals de l'adolescència. Educar és ajudar a créixer. L'assignatura és el context que has escollit per, a partir d'aquí, educar els joves. No és fàcil"

[GotaVerdaPle] Respecte a això últim, Carla, per l'edat, veu més facilitats per connectar amb els alumnes?

C: Totalment, és lògic. És veritat que aquest primer curs no soc tutora i potser ja em va bé. Ara el meu contacte és amb mestres i alumnes, i penso que així estaré bé perquè fent la carrera m'he adonat que el més complicat són les famílies. Tothom és diferent i tothom opina diferent, però tu ets qui porta l'aula i qui porta la batuta. Crec que aquest curs ja m'anirà bé no tenir tant contacte amb les famílies perquè també i hi ha allò de creure que soc massa jove. En canvi, amb els alumnes sí que noto una connexió molt ràpida i intento tenir-hi un tracta d'amistat, si puc. Així se senten més propers.

[GotaVerdaPle] Creuen que es valora la feina dels professors i mestres?

R: Hi ha molt desconeixement de tot. Per a molts, anar a l'escola és deixar que els professors s'encarreguin dels fills perquè els pares puguin anar a treballar o fer el que sigui. Crec que és una feina que continua molt desprestigiada i no hi ha un respecte per a la institució. Per exemple, moltes vegades ens hem de sentir que tenim moltes vacances. Si alguna vegada ajudes algun alumne, t'ho agraeixen a tu, però no valoren que formem part d'una institució i que entre tots ho fem tot. La professió no està valorada, no es respecta i hi ha una falta de confiança total.

C: També escolto moltes vegades que escollim ser professors perquè cobrem bé i tenim moltes vacances. Llavors, els convido que vinguin un dia a una aula amb 26 alumnes i defenso que la nostra feina és molt vocacional. Em sento molt valorada a l'escola, però a fora no.

Carla Pozo: "Amb els alumnes noto una connexió molt ràpida i intento tenir-hi un tracta d'amistat, si puc. Així se senten més propers"

R: Si algú vol veure què passa a dins l'escola, només ha de mirar a fora la societat. Hi ha moltes faltes de conducta. Quan parlem amb adolescents, tercer i quart d'ESO, és molt impressionant veure la falta de conducta que hi ha.

C: Per això, considero que l'educació emocional té un paper molt important en la nostra tasca. Els nostres objectius són que els alumnes adquireixin els aprenentatges del currículum, però també hi ha molts valors que s'han de treballar des de petits.

R: Sí, però aquí és on hi ha la trampa. Els continguts no en podem parlar, perquè no els decidim nosaltres i ens els mengem amb patates, llavors, la part emocional és bàsica a l'aula i a tot arreu. Però què passa? Costa indicar a l'alumne que les seves emocions han d'arribar fins a un punt perquè pot ser que la família es queixi i això és molt delicat. A més, l'educació emocional està molt condicionada al nombre d'alumnes que hi ha a l'aula. Això ho fa difícilíssim. Olot ha crescut molt els últims anys, però hi ha els gairebé mateixos instituts de sempre.

C: En el meu cas, la falta de recursos ja l'he notat. A l'escola tenim un alumne que necessita una vetlladora, però la vetlladora només pot venir deu hores a la setmana. L'alumne la necessita moltes més hores i hem de jugar a veure en quines matèries serà més necessària la vetlladora.

Rosa Vilanova: "Hi ha molta precarietat. Falten recursos i centres perquè puguis tenir classes amb 13 o 14 alumnes i que hi capiguem bé. Estic farta de fer classe a la biblioteca amb trenta alumnes"

[GotaVerdaPle] Hi ha precarietat?

R: Molta. Falten recursos i centres perquè puguis tenir classes amb 13 o 14 alumnes i que hi

capiguem bé. Estic farta de fer classe a la biblioteca amb trenta alumnes. Estic encantada d'estar a la biblioteca, però no podem estar-hi amb trenta joves.

C: També es parla molt de la inclusió, però s'ha d'agafar amb pinces. Quan tens 27 alumnes a una aula no et pots partir. Atens els que més et necessiten i els altres se senten desatesos, o no sé quina altra solució hi ha. Atendre individualment 27 alumnes, que és el que espera la inclusió, crec que és impossible.

R: Amb els recursos que hi ha no incloem, excloem.

C: Em sento obligada a fer coses que, si pogués decidir, no les faria.

R: Ens hauríem de sincerar i el Departament hauria de saber quants alumnes, a primària, a l'edat d'aprendre a llegir i escriure, aprenen realment a llegir i escriure. A secundària ens trobem ara que hi ha tota una sèrie d'alumnes que no tenen comprensió lectora, i això no és culpa de la mestra per què té 27 alumnes a l'aula. És mentida que la societat està alfabetitzada, està per alfabetitzar.

[GotaVerdaPle] Això vol dir que alguna cosa falla. La cadena no funciona.

R: Perquè els mestres no la poden fer funcionar. No poden fer més.

C: El problema no és dels mestres, ja que s'esforcen al màxim. Falten més recursos que no podem decidir nosaltres. A cicle superior estem ensenyant a sumar i restar i quan jo era petita no era així, ja ho apreníem abans.

Carla Pozo: "Escolto moltes vegades que escollim

ser professors perquè cobrem bé i tenim moltes vacances. Llavors, els convido que vinguin un dia a una aula amb 26 alumnes"

[GotaVerdaPle] Els aprenentatges s'estan alentint?

R: Fa por veure que hi ha un percentatge cada vegada més elevat de joves que hauran passat per l'escola i l'institut i no sabran ni multiplicar ni dividir. Què estem creant?

C: Llavors això és una contradicció interna que vivim els professors: vols que els alumnes aprenguin les taules de multiplicar, però llavors no pots atendre aquells que tiren i vols que tirin més. Et trobes que no pots amb tot.

[GotaVerdaPle] Estem veient molts estudiants acabats de carrera que s'apunten a llistes i borses. Això comporta treballs temporals i discontinus. Pel que fa a la precarietat, també n'hi ha abans d'entrar a ser professor?

C: Jo podria ser mestre d'infantil, primària, educació física i anglès. Però cap d'aquestes quatre llistes s'han obert des de fa temps. Veient això vaig pensar que necessitava d'alguna manera l'experiència i em vaig moure per entrar a la concertada. Conec mestres que han estat cinc anys esperant que els truquessin.

[GotaVerdaPle] De tot això ja n'era conscient quan estudiava?

C: A la universitat no t'expliquen com t'has d'apuntar a llistes o quins papers has de presentar. Crec que això seria molt necessari perquè acabes la carrera i el que has de fer és buscar aquells amics que es van trobar com tu. La situació que m'he trobat, me l'he trobat el juny quan he acabat la universitat. Al final, vaig decidir cap a un altre costat (la concertada) perquè volia ser mestra.

Carla Pozo: "Falten més recursos que no podem decidir nosaltres. A cicle superior estem ensenyant a sumar i restar i quan jo era petita no era així, ja ho apreníem abans"

[GotaVerdaPle] Quines millores calen al món de l'educació?

R: La inversió. I que això impliqui baixar les ràtios. Si no hi ha menys alumnes per aula, tot tendeix al fracàs.

C: A més d'això, també crec que s'ha començat a fer un canvi a nivell metodològic. Fins ara hi havia un mestre davant d'uns alumnes que només apunten. Ara hi ha metodologies que fan que els alumnes siguin més protagonistes dels seus aprenentatges. El mestre té el paper de guia, però qui ha d'aprendre, equivocar-se i descobrir és l'alumne. Crec que són bons tots aquests grups cooperatius o el mètode de projectes que s'estan tornant a aplicar.

R: Però tornem allà mateix. Si tens trenta alumnes a l'aula, no pots fer grups cooperatius.

C: Tu t'esforces, però és veritat que la realitat és una altra. Crec, tot i això, que la imatge del professor amb el llibre explicant està canviant.

R: També cal que el Departament vetlli perquè els docents estiguin a l'altura. Jo soc la primera que m'emprenyo quan veig companys docents que fan la seva i que van a pinyó fix, encara que la cosa no funcioni. No hi ha exigència dels que ens manen. Si una persona vol, es formarà i intentarà estar a l'altura de les circumstàncies i oferir allò que la docència exigeix, però si una persona no vol, no ho farà i això no és normal. Caldrien recursos, però també vetllar perquè els docents estiguin a l'altura de les circumstàncies.

[GotaVerdaPle] Quin consell li donaria a la Carla, Rosa?

R: A les meves classes he fet servir un criteri empresarial. Des de fa molts anys, em vaig fixar en les marques de roba o d'alimentació que diuen que venen una experiència. Doncs vull que les meves classes siguin una experiència. Vaig carregada d'energia a l'aula perquè durant aquella hora, sigui una experiència amb la Rosa i que hi estiguem a gust. Això és el que et diria: que converteixis les teves classes amb energia transformadora perquè els alumnes hi estiguin bé. Si hi estan bé, hi aprendran. El que no s'oblida és el creixement que tu dones als alumnes.

[GotaVerdaPle] Quin consell demanaria a la Rosa, Carla?

C: Demanaria com treballar amb els equips docents i quina importància té.

R: El treball en equip amb els professors és complicat perquè quan et trobes amb unes persones que estàs amb la mateixa sintonia és preciós, però això no hi és sempre. Cal saber gestionar les emocions perquè no es tracta de repartir llenya.

C: T'ho demanava perquè amb pocs dies he notat que he connectat molt amb la resta de professors. I he vist que això és molt necessari pel bon funcionament.

R: Això és el millor que et pot passar i es tracta que tothom funcioni alhora, però és complicat. Jo definiria la carrera del docent com si fos un ràfting, perquè tot va a un ritme molt alt, però també com si fos un fons d'armari, perquè servim per tot. Un professor et solucionarà qualsevol tema. Per altra banda, també crec que costa traspasar l'experiència als més joves. Tu surts i entra l'altre. No hi ha un traspàs. Ells han d'aprendre d'un dia per l'altre i el més veterà no traspassa res.

Rosa Vilanova: "Cal saber gestionar les emocions perquè no es tracta de repartir llenya"

[GotaVerdaPle] Què els hi diria als alumnes que ha tingut, Rosa? I què els hi diria als alumnes que tindrà, Carla?

C: Que vinguin amb ganes a l'escola i amb gust per descobrir. Sempre he estat molt curiosa i crec que demanar des de petits el perquè de les coses és essencial. Intentaré que tot el que els expliqui els hi serveixi pels anys que vindran.

R: Jo els diria gràcies perquè m'he construït com a persona, en part, a través dels alumnes. Ells m'han fet ser com soc. He après d'ells. A vegades m'han fet feliç, altres més dolguda. Tot el que he viscut amb ells, m'ha fet com soc ara i, per tant, he de dir gràcies.

[info] Text: Pau Masó Fotos: Martí Albesa[/info]
[ficentrareport]